

NACIONALNA I
SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU

Incunabula Croatica

Ivan Kapec, ikapec@nsk.hr

**National and University Library in Zagreb
SEEDI 2013.**

The importance of digitizing old books and manuscripts

Fast and reliable access to as many users

Cultural heritage open to all

Protecting original

Misal po zakonu rimskoga dvora, 1483.

Misal po zakonu rimskoga dvora. Romanum, Glagoliticæ.] [S. l., s. n.], l. 6. prvira č.u.o.v. [22. II. 207 l. [220 listova] ; papir ; 2° (27,5 × 22 c. NSK Zagreb R. 1 - 4° - 62

Misal po zakonu rimskoga dvora je prva tiskana knjiga, otisnuta svega 28 godin dovršetka Gutenbergove četrdesetdvojedn Ujedno, to je prvi misal u Europi koji ni latiničnim slovima. Pojava Misala, knjige ti hrvatskom jeziku i pismu, svjedoči o dru gospodarskom, kulturnom i intelel potencijalu Hrvata u drugoj polovini XV. stolj Misal iz 1483. prvi je spomenuo zadarski n Matej Karaman (1700.-1771.), potom filolog Jernej Kopitar te Mihail Bobrowski, i slavist i orijentalist, koji pišući 1820. c prvotisku duhovito primjećuje kako je " izdanje rjeđe od bijeloga gavrana", a god poslije iz Pariza u pismu Jerneju Ko nadnevkom 20. listopada 1821. ističe da prva knjiga u slavenskoj svijetu tiskana ; slovima. Misal iz 1483. je hrvatski prvotisa *princeps* i jedna od 6 hrvatskih gl inkunabula - knjiga tiskanih u vremenu i godine koja se smatra godinom izuma ti stroja do 1500. godine.

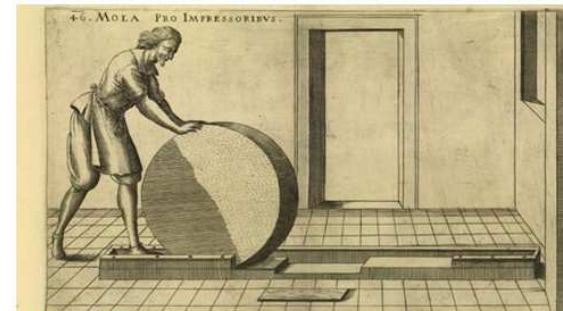

- Digitalna zbirka starih knjiga
- Misal
- Djela Marka Marulića
- Djela Fausta Vrančića
- Djela Ivana Gundulića
- Skladanja Hanibala Lucića
- Vazetje Sigeta grada Brne Karnarutića
- Djela Ivana Česmičkog
- Djela Bartola Kašića
- Djela Markantuna de Dominisa
- Djela Ivana Lučića
- Djela Pavla Rittera-Vitezovića
- Djela Đure Baglivija
- Djela Matije Antuna Relkovića
- Djela Ljudevita Gaja

Uvod

Digitalna zbirka knjiga Zbirke rukopisa i starih knjiga NSK

Predstavljanjem digitalizirane građe, **Zbirka starih knjiga i rukopisa Nacionalne sveučilišne knjižnice u Zagrebu** nudi pogled u najvredniji dio svog fonda. Digitalna zbirka starih knjiga donosi izbor značajnih djela hrvatske i europske pisane baštine.

Novosti
Dostupno je 19 djela hrvatskih autora i 1 zvučni zapis pjesme *Jur nijedna na svit vila* Hanibala Lucića u izvedbi dramskog umjetnika Joška Ševe. Poljedina su djela popraćena

Home My Europeana

Search misal po zakonu

[Return to search results](#)

The Roman Missal in Glagolitic script

Title: Misal po zakonu rimskoga dvora

Description: The 'Misal Prema Zakonu Rimskoga Dvora' is the oldest Croatian printed book, dating back to 1483. As well as being the oldest, it is also the first European missal not printed in the Latin language. Although its place of publication is not known, it's believed it was either in Venice or Kosinj. Its printing coincided with the celebration of the throne of St. Peter, as a display of loyalty to the Catholic Church by the Glagolitic monks. The printing of the book marked the pinnacle of Croatia Glagolitic activity and the beginning of its decline. Unfortunately, the Glagolitic scribes would not be able to compete with the advent of the printing press. Eleven copies have survived, six of which are in Croatia with the rest abroad ; Misal po zakonu Rimskoga dvora iz 1483. najstarija je hrvatska tiskana knjiga i prvi europski misal koji nije tiskan latinskim jezikom i latiničnim pismom. U kolofoanu nema podataka o mjestu tiskanja, pa su se u raspravama spominjala različita mjesta, najčešće Mletci i Kosinj. Kao tekstovni predložak poslužilo je nekoliko pisanih hrvatskoglagoljskih misala, posebno M završeno na dan kada se slavi nriestnlja svetoga Petra anostala glagoljaci su i tim žin

Representative digital collections of original prints in Europe

- **Verteilte Inkunabelbibliothek – the common collection of University and public library in Cologne and Herzog August Library in Wolfenbaetell**
  - <http://inkunabeln.ub.uni-koeln.de/>
- **Incunabula in the Bavarian State Library**
  - <http://www.bsb-muenchen.de/Inkunabelkatalog-BSB-Ink.181.0.html>
- **National Library of Spain**
  - <http://www.bne.es/es/Colecciones/Incunables/index.html>

Croatian incunabula – *Incunabula Croatica*

- Period
  - 1474. - 1500.
- Number
  - 150 Croatian incunabula
  - 1124 incunabula in Croatia
- Content
  - religious (in Croatian, Slavic)
  - secular (Latin, Italian)
- Incunabula written in Croatian language (or Old Church Slavonic Croatian redaction) that are printed in Glagolitic and Latin
- Croatian incunabula published in foreign languages, ie in Latin and Italian
- Incunabula that are printed or published by Croatian typographers and publishers

Croatian incunabula - authors

Nikola Modruški,
Juraj Šižgorić,
Korjolan Čipiko,
Šimun Dalmatinac,
Luka Tolentić,
Andrija Jamometić,
Šimun Paskvalić,
Juraj Dragišić,
Herman Dalmatinac,
Jeronim Capiduro,
Jakov Bunić,
Martin Nimira,
Karlo Pucić,
Jakov Dragač,
Benedikt Benković,
Frane L. Gundulić,
Nikola Statilić

Herman Dalmatinac

Croatian incunabula printers

- Andrija Paltašić
- Dobrić Dobričević
- Grgur Senjanin

Divina Commedia, printer Dobrić Dobričević
May 31., 1487., Bresca

Incunabula in NUL

Printers:

- Paltašić - 12
- Dobričević - 10

Authors

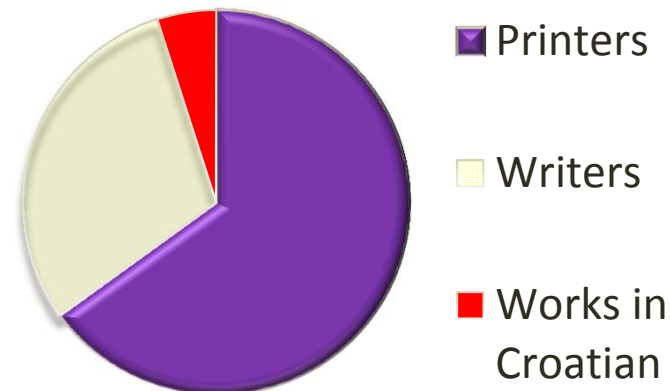
- Nikola Modruški – Oratio (9 editions)
- Juraj Šižgorić – 2
- Koriolan Cipiko – 3
- Juraj Dragišić – 1
- Herman Dalmatinac – 1
- Jakov Bunić - 1
- Martin Nimira - 1
- Karlo Pucić - 2

Works in Croatian

Misal po zakonu rimskog dvora (1483.)

Brvijal po zakonu rimskog dvora (1493.)

Incunabula in NUL

Digitization project *Incunabula Croatica*

- Implemented in the framework of the Croatian Cultural Heritage (2010-2011)
- Selection Criteria - Croatian incunabula in NUL (material that has not yet been digitized)
- Metadata - bibliographic records in MARC21 format adapted for export to Europeana
- Added value - a brief description of each edition of the Croatian and English
- Implementation of the project – NSK and the company ARHIVPRO
- Production and processing of images made by the employees of the Department of Micrography NUL: Sonja Hrelja and Darko Čižmek

Infrastructure for future digital library of old books and manuscripts

- The development of the digital library system for old books
- Upload of the old books scanned in other projects and programme of digitisation
- Scanning of all incunabula owned by NSK
- Digitisation of new collections: Croatian *cinquecentine*; Croatian *seicentina*
- Development of new tools
- Building the digital library of old books and manuscripts

Digital collection *Incunabula Croatica*

The screenshot shows a Firefox browser window displaying the website '161.53.240.214/index.php?sitetext=349'. The page features a search bar with the text 'Pretraživanje' and a dropdown menu showing search results for 'Pretraživanje po: "incunabula croatica"'. The main content area displays a list of digital documents, with the first two items visible:

Item 1:
Naslov: Biblia. Trad. di Niccolo Malermi. Acc. Aristeas: Ad Philocratem de LXX interpretibus (trad. di Bartolomeo Pontio), Leggenda di San Giuseppe.
Izdavač: Andrea Paltasichis de Cataro,
Kronološka odrednica: 42490
Vrsta građe: 42451 ; 42509
Autor / Stvaratelj: 42529
Jezik publikacije: ita
Datum izdavanja: 1484.
ID: 000460200

Item 2:
Naslov: Compendium theologiae veritatis.
Tiskar: Gregorius Dalmatinus et Jacobus Britannicus,
Datum tiskanja: 1. IV. 1483.
Kronološka odrednica: 42490
Tema: 42482
Mjesto izdavanja: Venetis :
Autor / Stvaratelj: 42437
Napomena: 97, 10 listova (nedostaje m10) ; ; 8*.
Jezik publikacije: lat
ID: 000250817

The page also includes a sidebar with a navigation menu and a search bar with the text 'Pretraživanje'.

Book viewer

Firefox

Tiskana djela - digitalizirana u cijelost... menuID:349

161.53.240.214/index.php?sitetext=349

Google

Italia; Venezia

17 / 308

Thumbnail gallery

Nobis Quidem fidelissime Papa Laurenti ad scribendum animus non est tam cupidus: quoniam nec idoneus scien non esse absque periculo multorum iudicio ingenium tenuis et ex ille committere. Sed quoniam ut cum uenia tui disceptem id temere in epistola tua uel christi me sacramenta a a nobis ma

...dixit simulabat se esse apostolos christi et lucra alicuius uel ueteris gratia ad praedicandum proficerebantur nominantes quidem christus sed non integris traditionum lineis uicariis: Icaro istud idicium posuerunt per quod agnosceretur is qui christus uere secundum apostolicas regulas praedicaret denique et in bellis civilibus hoc obseruari ferunt quoniam et armorum habitus par et sonus uocis idem et mos unus est. Atque eadem instituta bellandi nequa doli surreptio fiat symbola distincta unusquisque dux suis militibus tradit quae laque signa uel idicium nuncupantur: ut si forte occurrerit quis de quo dubitetur symboli prodant si sit hostis uel socius. Icaro denique haec non scribi charulis aut membranis sed requiri in credentium cordibus tradiderunt: ut certum esset haec neminem ex lectione qua interdum peruenire etiam ad infideles solet sed ex apostolorum traditione didicisse. Discipuli igitur ut diximus ad praedicandum istud unanimiter et fidei suae apostoli idicium posuere. Non sicut filii ad discendum ab alterius turre ex latere cocto et bitumine conruentes cuius cacumine pertingeret usque ad caelum sed monumenta fidei quae staret aduersum faciem inimici et lapidibus missis et margaritis dominice aedificantes quam neque ueteri impelleret neque fulmina subrueret neque tempestatum ac procellarum turbines promouerent. Aderto igitur illi abinuenim separandi turrem superbia aedificantes linguarum confusione dimicati sunt ut ne uniusquisque posset

Virtual exhibitions of the Rare books and manuscript collection – Ruđer Bošković

Firefox | Virtualna izložba Ruđer Bošković | virtualna.nsk.hr/boskovic/ | Google

Virtualna zbirka djela Ruđera Boškovića

Naslovnica | Autorova djela + | Djela o autoru | O virtualnoj izložbi | Kontakt

1711

Josip Ruđer Bošković (Dubrovnik, 18. 5. 1711. – Milan...

1720

Djetinjstvo i školovanje u Dubrovniku - ...

1725

Školovanje i rad u Rimu - 1725

Po odlasku iz Dubrovnika, 16. rujna 1725. godine, Bošković pohađa Collegium Romanum (danas Pontificia Univeristà Gregoriana, Roma), visoku školu koju je u Rimu 1551. godine dao izgraditi Ignacio de Loyola, ...

Pročitaj više →

1736

Astronomska promatranja : prolazak Merkura ispred .

1711

Virtual exhibition *Incunabula Croatica*

Djela na hrvatskom jeziku

Hrvatski autori

Hrvatski tiskari

O virtualnoj izložbi

1455

Povijest tiskane knjige - 1455

1483

Prva hrvatska tiskana knjiga - 1483

2013

aaa - 2013

<http://virtualna.nsk.hr>

NUL, Rare books and
manuscripts collection
ikapec@nsk.hr